

**ZASADY
BEZPIECZEŃSTWA
PODCZAS WYJAZDOWYCH FORM WYPOCZYNKU, WYCIECZEK,
I IMPREZ organizowanych przez ZPWP w SIERADZU**

Spis treści:

- I. Zbiór przepisów prawnych dotyczących organizacji wypoczynku dzieci młodzieży**
- II. Regulamin organizacji wyjazdów i wycieczek wraz z załącznikami**
- III. Procedury postępowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu uczestników wycieczki**
- IV. Procedura organizacji zawodów sportowych, konkursów i innych imprez**
- V. Procedura organizacji imprez**

I. Zbiór przepisów prawnych dotyczących organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania [Dz.U.1997.12.67]
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania [Dz.U.1997.18.102]
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne [Dz.U.1997.57.358]
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki. [Dz.U.2001.135.1516]
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. [Dz.U.2003.6.69]
6. Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej [tekst jednolity Dz.U.2001.81.889 z późn. zm.]
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych [tekst jednolity Dz.U.2004.223.2268 z późn. zm.]
8. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym [tekst jednolity Dz.U.2005.108.908 z późn. zm.]
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej. [Dz.U.2001.101.1095]
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 29 grudnia 1995 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu, organizacji oraz form opieki zdrowotnej nad uczniami [Dz. U.1996.4.31]

II. Regulamin organizacji wycieczek i wyjazdowych form wypoczynku W ZESPOLE PLACÓWEK WYCHOWANIA POZA-SZKOLNEGO W SIERADZU

§ 1 Zasady ogólne

1. Wycieczki i inne formy turystyki są integralną formą działalności wychowawczej placówki.
2. Organizowanie przez placówkę krajoznawstwa i turystyki ma na celu :
 - a) wspomaganie rozwoju osobistego wychowanków i podnoszenie poziomu ich wiadomości i umiejętności w wybranym przez siebie zakresie,
 - b) poznawanie regionu i kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków, kultury i sztuki oraz historii;
 - c) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
 - d) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
 - e) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
 - f) podnoszenie sprawności fizycznej;
 - g) upowszechnianie form aktywnego wypoczynku;
 - h) przeciwdziałanie patologii społecznej;
 - i) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
3. Organizacja i program wyjazdu, wycieczki powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczestników, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych. Obowiązkiem organizatora jest sprawdzenie stanu zdrowia i umiejętności uczestników, wymaganych podczas wycieczki.
4. W wyjazdowych formach wypoczynku i wycieczkach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczestnicy, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
5. Uczestnicy niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy tych wycieczek i imprez powinni zapewnić im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

§ 2 Rodzaje wyjazdów i wycieczek

1. Działalność w zakresie krajoznawstwa i turystyki może być organizowana w ramach zajęć w ciągu roku szkolnego jak również we ferie .
2. Działalność ta obejmuje następujące formy:
 - a) wycieczki – inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu podnoszenia wiedzy i umiejętności wychowanków w wybranym przez siebie zakresie w ramach danych zajęć edukacyjnych,
 - b) wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych,
 - c) imprezy o charakterze warsztatowym i krajoznawczo-turystycznym: warsztaty, plenery, kolonie, zimowiska, biwaki, konkursy, zawody i turnieje,

- d) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrownie, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem,
- 3. Dla najmłodszych uczestników /6-9lat/ powinny być organizowane przede wszystkim wycieczki krajoznawczo-turystyczne na terenie najbliższej okolicy, macierzystego województwa i regionu geograficzno-turystycznego.
- 4. Dla uczestników starszych /10- 15 lat i więcej / powinny być organizowane przede wszystkim wyjazdy i wycieczki krajoznawczo-turystyczne na terenie macierzystego województwa, regionu geograficzno-turystycznego i kraju, a jeśli to możliwe wyjazdy zagraniczne.
- 5. Zgodę na zorganizowanie wycieczki wyraża dyrektor placówki.
- 6. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez zagranicznych wyraża dyrektor placówki po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Zawiadomienie zawiera w szczególności:
 - a) nazwę kraju,
 - b) czas pobytu,
 - c) program pobytu,
 - d) imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów, listę uczestników biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku.

§ 3

Zasady opieki i bezpieczeństwa podczas wycieczek i imprez turystyczno – krajoznawczych

1. Wycieczka musi być należycie przygotowana pod względem programowym i organizacyjnym, a także omówiona ze wszystkimi uczestnikami w zakresie: celu wyjazdu, wycieczki, trasy, zwiedzanych obiektów, harmonogramu i regulaminu zachowania uczestników podczas wycieczki.
2. Organizator wycieczki zobowiązany jest do zapewnienia właściwej opieki i bezpieczeństwa jej uczestnikom.
3. Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo uczestników podczas wycieczek są kierownik wycieczki oraz opiekunowie grup. Opieka ich ma charakter ciągły.
4. Miejscem zbiórki uczestników rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest parking przed **obiektem ZPWP przy ul. TYSIĄCLECIA 3 w Sieradzu**, skąd uczestnicy udają się do domu; po godzinie 21:00 – wyłącznie pod opieką rodziców.
5. Przy wyjściu z uczestnikami poza teren placówki w obrębie tej samej miejscowości na wycieczki krajoznawczo – turystyczne lub inne powinien być zapewniony przynajmniej jeden opiekun dla grupy 30 uczniów. (Opiekunem może być rodzic lub inna pełnoletnia osoba. W czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu).
6. Przy wyjściu (wyjeździe) z uczestnikami poza miejscowość, która jest siedzibą placówki, powinien być zapewniony jeden opiekun dla grupy do 15 uczniów.
7. Liczba opiekunów może ulec zmianie uwzględniając wiek, stan zdrowia, ewentualną niepełnosprawność, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki w jakich będą się one odbywały.
8. Wycieczki piesze lub narciarskie na terenach górskich, obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody oraz w miejscach leżących powyżej 1000 m n. p. m. muszą być prowadzone przez górskich przewodników turystycznych.(podpis przewodnika na karcie wycieczki). Podczas wycieczki w góry powinien być zapewniony jeden opiekun na 10 uczniów.

9. Długość trasy i tempo należy dostosować do najsłabszego uczestnika wycieczki.
10. Podczas wycieczki rowerowej 2 opiekunów przypada na grupę 10 – 13 uczestników (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób).
11. Uczestnicy biorący udział w wycieczkach rowerowych muszą posiadać kartę rowerową.
12. Udział uczestników w wycieczkach (odbywających się w ramach zajęć) wymaga pisemnej zgody rodziców albo opiekunów prawnych, którzy powinni przed jej rozpoczęciem pokryć koszty związane z udziałem w niej ich dziecka.
13. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
14. Należy bezwzględnie sprawdzać stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
15. Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżycy, gołodzi.
16. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
17. Uczestnicy wycieczek i imprez powinni być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków. Obowiązkiem kierownika jest sprawdzenie warunków ubezpieczenia, którym powinni być objęci wszyscy uczestnicy. Kierownik wycieczki powinien zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
18. Organizując wycieczkę autokarową należy przestrzegać następujących zasad:
 - a) do przewozu dzieci i młodzieży należy wykorzystać tylko sprawne i dopuszczone do przewozu osób pojazdy; autokar musi być oznakowany – **przewóz dzieci**,
 - b) kierownik wycieczki zobowiązany jest zgłosić wyjazd autokaru wycieczkowego na Policję, dzień przed wyjazdem, w celu kontroli stanu technicznego pojazdu i dokumentacji kierowcy,
 - c) liczba uczestników wycieczki nie może przekroczyć ilości miejsc siedzących w autokarze,
 - d) miejsca przy drzwiach powinny zajmować osoby dorosłe (opiekunowie),
 - e) przejścia w autokarze powinny być wolne, co umożliwia szybkie opuszczenie pojazdu w razie ewakuacji,
 - f) w czasie jazdy dzieci nie mogą: spacerować po autokarze, stawać na siedzeniach, siedzieć tyłem, na oparciu, wychylać się przez okna;
 - g) w trakcie jazdy należy organizować kilkunastominutowe przerwy na odpoczynek. Postoje te mogą być organizowane tylko w miejscach do tego przeznaczonych. Czas jazdy uzależniony jest od wieku uczestników i rodzaju wycieczki;
 - h) po każdej przerwie w podróży należy dokładnie sprawdzić stan liczebny dzieci,
 - i) planując wycieczkę autokarową należy zapoznać się ze stanem zdrowia uczestników – w przypadku choroby lokomocyjnej należy podać dziecku za zgodą rodziców odpowiedni lek.
19. Placówka wypoczynku, w której mają przebywać uczestnicy winna posiadać kartę kwalifikacyjną obiektu (nie dotyczy obozów wędrownych).

§ 4

Dokumentacja wycieczki

1. Dokumentacja wycieczki zawiera:
 - a) kartę wycieczki wraz z oświadczeniem opiekunów – **załącznik nr 1**

- b) harmonogram wycieczki – **załącznik nr 2**
 - c) listę uczestników - **załącznik nr 3**
 - d) pisemną zgodę rodziców – **załącznik nr 4**
 - e) regulamin zachowania się uczniów podczas wycieczki – **załącznik nr 5**
 - f) dowód ubezpieczenia wszystkich uczestników wycieczki od następstw
 - g) nieszczęśliwych wypadków
 - h) preliminarz finansowy wyjazdu, wycieczki, przewidujący koszty realizacji programu
 - i) oraz rozliczenie finansowe wycieczki po jej zakończeniu – **załącznik nr 6**
2. Dokumentacja wycieczki, o której mowa w punkcie 1-5 winna być złożona w terminie minimum 2 dni przed jej rozpoczęciem do zatwierdzenia.
 3. Rozliczenie wycieczki składa się w terminie 2 tygodni od dnia jej zakończenia u dyrektora (jeżeli wycieczka była współfinansowana ze środków placówki).

§ 5

Finansowanie wyjazdów i wycieczek

1. Plan finansowy wycieczki, po zaopiniowaniu przez rodziców dzieci biorących w niej udział, zatwierdza w imieniu organizatora dyrektor placówki .
2. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki, wysokość i źródła dochodu, koszt jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
3. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków Rady Rodziców lub innych źródeł (ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów).
4. Rodzice uczestników biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
5. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
6. Kierownik wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych.
7. Kierownik i opiekunowie nie ponoszą kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia. Wydatki z tego tytułu pokrywa się ze środków, o których mowa w ust. 3.
8. Rozliczenia wycieczki dokonują osoby wymienione w ust. 1, określając sposób zagospodarowania nadwyżki, względnie uzupełnienia niedoboru finansowego.
9. Dowodami finansowymi są przede wszystkim podpisane przez rodziców dzieci listy wpłat oraz rachunki, faktury i bilety wydawane przez uprawnione do danego rodzaju działalności, podmioty gospodarcze – w wyjątkowych uzasadnionych przypadkach mogą to być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez kierownika wycieczki oraz wszystkich opiekunów, jednak wydatki tego typu nie mogą przekroczyć 20% kosztów wycieczki.

§ 6

Kierownik wycieczki

1. Kierownikiem wyjazdowej formy wypoczynku lub wycieczki krajoznawczo-turystycznej może być wyłącznie nauczyciel zatrudniony w placówce.
2. Kierownikiem imprezy, o której mowa w § 2 ust. 2 p. 3, może być nauczyciel posiadający uprawnienia do kierowania tego typu formami działalności krajoznawczo-turystycznej.

3. Do podstawowych obowiązków kierownika wycieczki należy:
 - a) opracowanie z udziałem uczestników i opiekunów szczegółowego programu i harmonogramu oraz wypełnienie karty wycieczki,
 - b) opracowanie regulaminu wycieczki i zapoznanie z nim wszystkich uczestników,
 - c) zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie,
 - d) zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków do ich przestrzegania,
 - e) określenie zadań dla opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki,
 - f) określenie wymagań dotyczących wyposażenia uczestników wycieczki; nadzór nad zaopatrzeniem uczestników w niezbędny, sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy,
 - g) organizacja transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników,
 - h) podział zadań wśród uczestników,
 - i) przygotowanie projektu planu finansowego wycieczki oraz przedstawienie go rodzicom do akceptacji,
 - j) dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki,
 - k) podsumowanie, ocena i rozliczenie finansowe wycieczki po jej zakończeniu.

§ 7

Opiekunowie wycieczki

1. Opiekunami wycieczki lub imprezy powinni być nauczyciele albo inne osoby pełnoletnie, które uzyskają zgodę dyrektora placówki, np. rodzice uczestników biorących udział w wycieczce.
2. O zwiększeniu liczby opiekunów ponad przyjęte normy decydują rodzice uczniów, zatwierdzając plan finansowy wycieczki.
3. W przypadku większej niż jeden liczby opiekunów przynajmniej jednym z nich powinien być nauczyciel.
4. Do podstawowych obowiązków opiekuna należy:
 - a) sprawowanie opieki nad powierzonymi mu uczestnikami wycieczki,
 - b) współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki,
 - c) nadzór nad przestrzeganiem regulaminu przez uczestników, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa,
 - d) nadzór nad wykonywaniem przez uczestników przydzielonych im zadań,
 - e) wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika.
5. Opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych im dzieci.

§ 8

Prawa uczestników wycieczki

1. Uczestnicy wycieczki mają prawo do:
 - a) zgłaszania propozycji programu i sposobu organizacji wycieczki,
 - b) uczestniczenia w zajęciach przewidzianych w programie,
 - c) korzystania z pomocy kierownika, opiekunów i innych uczestników wycieczki,
 - d) uwzględnienia ich szczególnych potrzeb w czasie wycieczki (stosowanie leków,
 - e) zapobieganie alergii, specjalne wyżywienie),

- f) harmonijnego podziału czasu z uwzględnieniem wypoczynku.

§ 9

Obowiązki uczestników wycieczki

1. Uczestnicy wycieczki mają obowiązek:
 - a) złożenia w określonym terminie pisemnego oświadczenia rodziców,
 - b) zabrania na wycieczkę aktualnej legitymacji szkolnej,
 - c) posiadania ubrania, obuwia i ekwipunku dostosowanego do warunków wycieczki,
 - d) stosowania się do poleceń kierownika, opiekunów, pilota, przewodnika.
 - e) przestrzegania regulaminu wycieczki.

§10

Postanowienia końcowe

1. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio zasady przyjęte w **Procedurze postępowania w sytuacjach szczególnych w ZPWP** oraz przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
2. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z **Regulaminem Wychowanka oraz ustaleniami zawartych w Zasadach Uczestnictwa w zajęciach ZPWP**.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Pracy, Statutu ZPWP oraz rozporządzeń MEN w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły krajoznawstwa i turystyki.
4. Zmian w niniejszym regulaminie dokonuje wyłącznie dyrektor placówki.

ZAŁĄCZNIKI

1. KARTA WYCIECZKI

Cel i założenia programowe wycieczki (imprezy):

.....
.....
.....

Trasa wycieczki (imprezy):

.....
.....
.....

Termin

.....

Ilość dni

.....

Koło / grupa

.....

Liczba uczestników

.....

Kierownik (imię i nazwisko)

.....

Liczba

opiekunów.....

.....

Środek

lokomocji.....

.....

Biuro turystyczne (nazwa, adres,

telefon).....

.....

Oświadczenie

Zobowiązuję się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży .

**Opiekunowie wycieczki
(imiona i nazwiska oraz podpisy)**

.....
.....
.....
.....

**Kierownik wycieczki (imprezy)
(podpis)**

.....

Harmonogram wycieczki

Data i godzina wyjazdu

Liczba kilometrów

Miejscowość

Program

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Adres punktu noclegowego i żywieniowego.

.....
.....

Adnotacje organu prowadzącego

.....
.....

lub sprawującego nadzór pedagogiczny

.....
.....
.....

Zatwierdzam:

.....

(podpis i pieczęć dyrektora szkoły)

*gdy jest inny niż adres zamieszkania wychowanka

**Załącznik Nr 4
Deklaracja**

1. **Wyrażam zgodę** na udział mojego dziecka
w wycieczce do
w terminie
organizowanej przez:
2. Biorę odpowiedzialność finansową za szkody materialne wynikające z nie przestrzegania regulaminu wycieczek spowodowane przez moje dziecko.
3. Po powrocie z wycieczki: (*właściwe podkreślić*)
 - a) zobowiązuję się do odebrania dziecka
 - b) biorę odpowiedzialność za samodzielny powrót dziecka do domu
4. Przekazuję informacje dotyczące dziecka:
Numer telefonu szybkiego kontaktu z rodzicami:
Numer telefonu komórkowego dziecka:
Uwagi dotyczące stanu zdrowia dziecka:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Uwagi dotyczące szczególnych potrzeb żywieniowych dziecka:
.....
.....
.....

INFORMACJA DLA RODZICÓW

Trasa wycieczki
Cel wycieczki
Miejsce i godzina zbiórki przy wyjeździe
Miejsce i przewidywana godzina powrotu
Adres pobytu i numer telefonu kontaktowego
.....
Adres i telefon biura turystycznego / przewoźnika

Regulamin wycieczki ogłoszony jest na stronie internetowej placówki.
Wszyscy uczestnicy wycieczki zostali z nim zapoznani i podpisali zobowiązanie stosowania się do jego zasad.

.....
Data i podpis kierownika wycieczki

.....
Podpis rodzica / opiekuna

Regulamin wycieczki dla uczestników
Zachowanie człowieka w miejscach publicznych daje świadectwo o jego
kulturze, może mieć również wpływ na bezpieczeństwo wielu osób

1. Dlatego każdy uczestnik wycieczki zobowiązany jest:
 - a) Ubrać się stosownie do warunków i miejsca wyjazdu.
 - b) Punktualnie przyjść na miejsce zbiórki.
 - c) Zachowywać się w sposób zdyscyplinowany i kulturalny.
 - d) Stosować się do poleceń, zakazów i nakazów wydawanych przez kierownika, opiekunów, pilota, przewodników.
 - e) Nie oddalać się od grupy bez wyraźnego zezwolenia opiekuna.
 - f) Przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w innych miejscach, w których może grozić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo.
 - g) Kulturalnie odnosić się do opiekunów, kolegów i innych osób.
 - h) Traktować z należyтым respektem obiekty zabytkowe i eksponaty muzealne.
 - i) Nie śmiecić, nie niszczyć zieleni, nie płoszyć zwierząt.
 - j) W miejscach noclegowych postępować zgodnie z obowiązującym tam regulaminem.
 - k) Przestrzegać godzin ciszy nocnej.
 - l) Dbać o czystość, ład i porządek w miejscach, w których się przebywa.
 - m) Informować kierownika wycieczki o ewentualnych dolegliwościach oraz o wszystkich problemach mających wpływ na bezpieczeństwo wycieczki.
 - n) Bezwzględnie przestrzegać zakazu palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających.
 - o) przestrzegać regulaminu.
2. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z zasadami kar i nagród z zachowania zawartych w **ZASADACH UCZESTNICTWA W ZAJECIACH ZPWP**.
3. W przypadku naruszenia zasad przez uczestników zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora macierzystej szkoły.
4. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.

Zobowiązania wychowawcy:

1. Przygotuję w terminie wszystkie potrzebne dokumenty (m.in. program i harmonogram wycieczki, listę uczestników) i dopełnię wszystkich formalności związanych z wycieczką.
2. Będę czuwać nad prawidłowym i bezpiecznym przebiegiem wycieczki.
3. Zapoznałem uczestników wycieczki / imprezy z niniejszym regulaminem w dniu

Podpisy uczniów:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- itd.

Podpis wychowawcy/opiekuna:

ROZLICZENIE WYCIECZKI / IMPREZY

Wycieczka do (impreza)

zorganizowana w dniu..... przez

I. Przychody

1. Wpłaty uczestników: liczba osób.....x

koszt wycieczki..... = zł

4. Inne wpłaty.....

Razem przychód:

II. Wydatki

1. Koszt wynajmu autobusu:.....

2. Koszt noclegu:

3. Koszt wyżywienia:.....

4. Bilety wstępu:

do teatru:

do kina:.....

do muzeum:.....

inne:.....

5. Inne wydatki (jakie):

.....

.....

.....

Razem wydatki:.....

I .Koszt wycieczki (imprezy) na jednego uczestnika:.....

II .Pozostała kwota w wysokościzł

.....

.....

.....

(określić sposób zagospodarowania kwoty – np. zwrot, wspólne wydatki , itp.).

Uczestnicy wycieczki (np. samorząd)

1.

2.

3.....

Kierownik wycieczki

.....

/podpis/

Uwagi o przebiegu wycieczki (np. przebieg realizacji harmonogramu – ewentualne zmiany w programie wycieczki, itp.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rozliczenie przyjął:

.....

.....

III. Procedury postępowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu uczestników wycieczki

1. Postępowanie w przypadku nagłej choroby lub wypadku

W przypadku nagłej choroby należy skontaktować się z rodzicami uczestnika, którzy mogą udzielić niezbędnych informacji o sposobie postępowania lub podania leków. W przypadku nieustępowania objawów choroby trzeba niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe, stosować się do wskazań lekarza oraz powiadomić o tym rodziców uczestnika. W przypadku gdy dziecko ulegnie wypadkowi, zawiadomić służby ratownicze, skontaktować się z rodzicami w celu ustalenia listy leków i alergenów, a jeżeli zachodzi potrzeba hospitalizacji ucznia – przewieźć go do szpitala.

2. Bezpieczeństwo uczestników

Uczestnicy nie mogą pozostać bez opieki osoby dorosłej (kierownika lub opiekuna). Nie ma pojęcia tzw. czasu wolnego dla uczestników wycieczki czy imprezy. Uczniowie pozostają zawsze pod opieką opiekunów.

3. Postępowanie w przypadku awarii pojazdu, wypadku lub innych zagrożeń:

- a) w przypadku awarii pojazdu, kolizji, wypadku czy powstania pożaru należy ewakuować wszystkich uczestników wycieczki w bezpieczne miejsce, z wykorzystaniem wyjść bezpieczeństwa, jeżeli zajdzie taka potrzeba,
- b) w razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- c) w razie konieczności należy zaangażować służby ratunkowe, korzystając z międzynarodowego numeru telefonu komórkowego – 112.

4. Powstanie pożaru w obiekcie, gdzie przebywają uczniowie

- a) Zawiadomienie straży o wystąpieniu zagrożenia.
- b) Uruchomienie systemu alarmowego w obiekcie.
- c) Postępowanie zgodnie z instrukcją ewakuacji osób z obiektu.
- d) Korzystanie z dróg ewakuacyjnych.
- e) Opieka nad dziećmi podczas ewakuacji.
- f) Udzielenie pomocy poszkodowanym.
- g) Wykorzystanie podręcznego sprzętu gaśniczego.

5. Postępowanie w sytuacji zaginięcia uczestnika wycieczki

- a) w przypadku zaginięcia uczestnika (lub uczestników) wycieczki jeden z opiekunów poszukuje zaginionego w ostatnio zwiedzonym obiekcie, reszta grupy czeka z drugim opiekunem w ustalonym miejscu.
- b) jeżeli uczestnik nie zostanie odnaleziony, kierownik wycieczki niezwłocznie powiadamia policję oraz rodziców o fakcie zaginięcia dziecka.

6. Postępowanie w sytuacji podejrzenia ucznia o znajdowanie się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających

W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, iż podczas wycieczki znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, należy podjąć następujące kroki:

- a) odizolować ucznia od reszty grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie zostawiać go samego,
- b) stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone życie i zdrowie uczestników

- wycieczki,
- c) jeżeli stan ucznia może stwarzać zagrożenie dla jego zdrowia lub życia, należy wezwać lekarza,
 - d) zawiadomić o tym fakcie dyrektora placówki oraz rodziców lub prawnych opiekunów,
 - e) w przypadku gdy rodzice lub opiekunowie prawni odmawiają odebrania dziecka z wycieczki lub jest to niemożliwe z przyczyn odległości od miejsca zamieszkania, a jest ono agresywne bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznienia albo zagraża życiu i zdrowiu innych osób, kierownik wycieczki zawiadamia najbliższą jednostkę policji,
 - f) policja może przewieźć uczestnika do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia, jeżeli zachodzi potrzeba hospitalizacji, należy przewieźć uczestnika do szpitala.

7. Postępowanie w razie podejrzenia o palenie papierosów

- a) W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że podczas wycieczki uczestnik lub grupa uczestników pali papierosy lub namawia innych do palenia, powinien podjąć następujące kroki:
- b) odizolować uczestnika od reszty, przeprowadzając ostrą i kategoryczną rozmowę, odbierając papierosy i informując o konsekwencjach czynu,
- c) wzmocnić szczególną uwagę na obserwację uczestnika lub grupy przez cały czas trwania wycieczki,
- d) po powrocie z wycieczki poinformować o zaistniałym fakcie dyrektora placówki, oraz rodziców uczestnika,
- e) podjąć działania zgodne z systemem interwencyjnym w placówce (systemem kar i nagród).

IV. Procedura organizacji zawodów sportowych, konkursów i innych imprez

1. Placówka organizuje, współorganizuje imprezy, wydarzenia, uroczystości, zawody sportowe, imprezy oraz konkursy. Uczestnicy biorą udział również w wymienionych formach działalności poza placówką. Akceptacji udziela dyrektor, a nauczyciele, uczniowie i rodzice wyrażają zgodę na uczestnictwo w przedsięwzięciu.
2. Gdy w dokumencie jest mowa o imprezach, wydarzeniach, uroczystościach konkursach, dotyczy to działań, środowiskowych, lokalnych, (miejskich, powiatowych i rejonowych, wojewódzkich, i ogólnopolskich i międzynarodowych), w których bierze udział co najmniej jeden uczestnik lub nauczyciel naszej placówki.
 - a) Dyrektor wraz z nauczycielami uczestniczącymi w imprezie zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez ZPWP lub inną placówkę poza obiektami należącymi do naszej placówki:
 - b) Opiekunem, podczas zawodów sportowych, uczestników jest nauczyciel wychowania fizycznego lub opiekun uczestników biorących udział w zawodach.
 - c) Zawody sportowe powinny wynikać z kalendarza imprez regionu bądź placówki.
 - d) Organizator zobligowany jest poinformować dyrektora szkoły uczniów biorących udział w zawodach o ich terminie, miejscu oraz zasadach uczestnictwa.
 - e) Przed planowanym wyjazdem nauczyciel – opiekun w porozumieniu z dyrektorem ustala zasady organizacji wyjazdu (transport, warunki finansowe, przydział opiekunów).
 - f) Udział uczestników w imprezach, uroczystościach poza terenem placówki musi odbywać się pod nadzorem nauczyciela.

3. Przy organizacji zajęć sportowych, imprez i wycieczek poza teren placówki liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się, uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki w jakich będą się one odbywać. Kryteria, o których mowa, uwzględnia się już przy ustalaniu programu zajęć, imprez czy konkursów.
4. Opiekun grupy na zawody sportowe czy konkursy na tydzień przed wyjazdem rozkazuje dzieciom zezwolenia na wyjazd celem uzyskania zgody od rodziców / prawnych opiekunów.
 - a) Na dwa dni przed wyjazdem opiekun wycieczki czy grupy na zawody sportowe lub konkursy powinien posiadać niezbędną dokumentację, tj. zezwolenia na wyjazd, listę uczestników wraz z opiekunami, ubezpieczenie, kartę wycieczki, program, delegację służbową.
 - b) Najpóźniej w dniu wyjazdu opiekun wycieczki czy grupy na zawody sportowe lub konkursy powinien przekazać niezbędną dokumentację, tj. zezwolenia na wyjazd, stan liczbowy uczestników, listę opiekunów, kartę wycieczki, program oraz numer polisy ubezpieczeniowej, dyrektorowi placówki i zabrać apteczkę pierwszej pomocy.
 - c) Opiekun wycieczki, konkursu, grupy na zawody sportowe sprawdza stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu.
 - d) Jeżeli specyfika zawodów sportowych czy konkursów tego wymaga, uczestników zaznajamia się z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na tych imprezach, obiektach, urządzeniach.
 - e) Przed wyjazdem podajemy uczestnikom następującą informację:
 1. ***Osoby pozostające pod opieką placówki, będące uczestnikami konkursu czy zawodów sportowych, mogą poruszać się oraz przebywać tylko w obrębie miejsc wyznaczonych przez opiekunów.***
5. Uczącym się pływać i kąpiącym się zapewnia się stały nadzór ratownika lub ratowników i ustawiczny nadzór opiekuna lub opiekunów ze strony szkoły bądź placówki.
 - a) Niedopuszczalne jest wydawanie osobom pozostającym pod opieką placówki sprzętu, którego użycie może stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia.
 - b) Gdy uczestnictwo w wydarzeniu, konkursie, uroczystości, imprezie wymaga od ucznia opuszczenia zajęć. Nauczyciel odpowiedzialny za przedsięwzięcie musi dopełnić wszelkich formalności związanych z nieobecnością ucznia /zgoda rodziców ucznia/, zgoda nauczyciela, u którego uczeń nie będzie obecny, dopilnowanie / pomoc w nadrobieniu braków).
 - c) Nauczyciele odpowiedzialni za organizowanie, współorganizowanie, uczestniczenie w wydarzeniach, imprezach, uroczystościach, konkursach dokonują wpisów do dziennika.

V. Procedura organizacji imprez

1. Impreza wynikająca z kalendarza imprez .
2. Uczestniczą w niej tylko uczestnicy naszej placówki lub ich rodzice i zaproszeni goście.
3. Organizowana na terenie placówki dla wychowanków całej placówki lub poziomu wieku uczestników.
4. Za organizację odpowiada wyznaczony nauczyciel lub grupa nauczycieli.
5. Nauczyciele opiekunowie odpowiadają za bezpieczeństwo swoich podopiecznych.

6. Udział w imprezie biorą nauczyciele których wychowankowie są obecni na danej imprezie i wyznaczeni pracownicy.
7. Monitorowane są wszystkie newralgiczne punkty placówki (toalety, korytarze, wnęki, szatnie).
8. Samorząd Uczestników w porozumieniu z opiekunem i dyrektorem placówki ustalają grupę odpowiedzialną za utrzymanie porządku.
9. Do opieki nad uczestnikami włączani są rodzice grupy organizującej – odpowiedzialnej porządkowo za dana imprezę.
10. Uczestnicy nie spożywają alkoholu, nie palą papierosów, zachowują się zgodnie z przyjętymi normami społecznymi (brak agresji, wulgaryzmów).
11. W przypadku stwierdzenia zachowań ryzykownych wśród uczestnika bądź grupy uruchamiana jest właściwa procedura postępowania.
12. Uczestnik łamiący regulamin otrzymuje zakaz uczestnictwa w imprezach otwartych oraz stosowane są zapisy systemu kar i nagród.
13. W przypadku wtargnięcia osób trzecich na teren placówki podczas imprez zawiadamiana jest niezwłocznie policja bądź straż miejska.
14. Do czasu przybycia służb zewnętrznych sytuacją kieruje koordynator ds. bezpieczeństwa.
15. Należy zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom pozostającym na terenie placówki.
16. Jeżeli doszło do przestępstwa, trzeba postępować zgodnie z procedurą bezpieczeństwa.
17. W razie potrzeby bądź ryzykownych zachowań uczestników zagrażających bezpieczeństwu dyrektor ma prawo przerwać imprezę.
18. W wypadku ciągłej niesubordynacji uczestników podczas imprez, zabaw lub zaistnienia czynu zagrażającego bezpieczeństwu w placówce dyrektor może podjąć decyzję o zawieszeniu organizacji imprez dla wychowanków na czas określony, rok szkolny lub do odwołania.